

Onderwerp Beantwoording vragen ex art. 38 RvO van de PvdA
over compensatie voor de gestegen energielasten

Steller M. Hansens/D.J. Janse

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 52 27 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 129092-2022

Datum 16-3-2022 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij doen wij u toekomen onze antwoorden op de door de heer J. Bushoff van de PvdA gestelde schriftelijke vragen ex artikel 38 RvO over compensatie voor de gestegen energierelasten. De brief van de vragensteller treft u als bijlage aan.

Door de PvdA zijn vragen gesteld over de compensatie van de energierekening.

De prijsstijging van energie is voor veel mensen met een laag inkomen amper tot niet op te hoesten. De overheid kan en moet helpen deze draagbaar te maken door over te gaan tot compensatie voor de hoge energielasten. Het Rijk heeft aangekondigd mensen met een bijstandsuitkering voor 200 euro te willen compenseren, maar is nog bezig met de uitwerking van dit voornemen, waardoor steeds meer mensen met een laag inkomen in de problemen komen.

De heer J. Bushoff van de PvdA heeft daarover de volgende vragen gesteld.

1) Deelt het gemeentebestuur de zorgen van de PvdA over de toenemende energiearmoede als gevolg van de stijgende energielasten? Zo nee, waarom niet?

Ja, wij delen uw zorgen over de toenemende energiearmoede als gevolg van de stijgende energielasten.

2) Deelt het gemeentebestuur de opvatting van de PvdA dat mensen met een laag inkomen gecompenseerd dienen te worden? Zo nee, waarom niet?

Ja, wij delen uw opvatting dat mensen met een laag inkomen gecompenseerd dienen te worden.

3) Gelet op het voornemen van het Rijk en als de motie Nijboer wordt aangenomen kan de gemeente overgaan tot compensatie en hiervoor een claim neerleggen bij het Rijk. Is het gemeentebestuur bereidt om nog voordat de landelijke regeling voor compensatie is uitgewerkt nu alvast over te gaan tot compensatie? Zo nee, waarom niet? Zo ja kunt u toezeggen binnen enkele weken over te gaan tot compensatie?

Vanwege de nijpende situatie voor mensen met een laag tot zeer laag inkomen werkt het college al aan de voorbereiding van de uitvoering van de voorgenomen energietoeslag. Wij zullen aan bijstandsgerechtigden vooruitlopend op de wetwijziging zo snel als mogelijk ambtshalve – dus zonder dat zij daarvoor een aanvraag hoeven in te dienen - een energietoeslag van € 200 gaan verstrekken. Wij streven ernaar dit uiterlijk voor 1 april te hebben gedaan.

Nu door de situatie in Oekraïne, de almaar oplopende inflatie en de forse stijging van brandstof- en energieprijzen de financiële situatie voor mensen met een laag inkomen steeds moeilijker wordt, is daarenboven vorige week bekend geworden dat het Rijk bovenop de eerder aangekondigde compensaties nog een extra compensatie beschikbaar zal stellen. Over de uitwerking van deze compensatie is nu nog niets bekend.

Voor wat betreft het compenseren van niet-bijstandsgerechtigden wachten we vooralsnog de aanstaande wijzigingen in de Participatiewet af. We zijn echter alvast begonnen met de voorbereidingen. Zo onderzoeken we aan welke groepen minima we de energietoeslag ook ambtshalve mogen uitkeren. Daarvoor is echter wel nodig dat we vooraf in beleid vastleggen wat we onder minima verstaan en welke criteria hiervoor gelden. Wij verwachten met deze voorbereidingen snel over te kunnen gaan tot uitbetaling, zodra dat mogelijk is. Voor mensen die acuut in de financiële problemen zitten, leveren we maatwerk via de individuele bijzondere bijstand.

4) Is het college bereidt hiervoor iedereen met een laag inkomen naast bijstandsgerechtigden ook werkenden en jongeren met een laag inkomen te compenseren voor ten minste de door het Rijk toegezegde 200 euro? Zo nee, waarom niet?

Zoals bij vraag 3 aangegeven werken we momenteel aan beleidsregels op grond waarvan aanspraak op de energietoeslag kan worden gemaakt. Onderdeel van die beleidsregels zijn bepalingen omtrent draagkracht in inkomen en vermogen. Het is op dit moment onze bedoeling om aan een zo

groot mogelijke groep mensen met een laag inkomen deze compensatie toe te kennen.

5) Bij de PvdA komen veel signalen binnen van mensen met enorme verhogingen van de energierekening. Zo vertelde zaterdag een man nog aan fractievoorzitter Julian Bushoff het volgende: "Ik moet komende maand weer 112 euro meer afrekenen met een minimum inkomen, ik zou niet weten hoe." Gelet op dat veel mensen (met een laag inkomen) in een vergelijkbare situatie zitten is voor de PvdA volstrekt helder dat een eenmalige compensatie van 200 ontoereikend is. 200 euro compensatie help, maar meer is nodig. Ook de VNG beaamt dit. Is het college bereid samen met de VNG bij het Rijk alles op alles te zetten voor meer compensatie? Zo nee waarom niet? Zo ja wat gaat het college daarvoor doen?

Wij gaan ervan uit dat we een deel van de mensen met een hoge energierekening kunnen helpen met een voorschot op de eenmalige energietoeslag en op korte termijn met de extra door het Rijk toegezegde compensatie. In gevallen waarin dit niet zo is of mensen buiten de regeling vallen, zetten we de door uw gemeenteraad beschikbaar gestelde restant van de TONK-middelen in voor de individuele bijzondere bijstand om mensen te helpen. Daar waar dat acuut nodig is, kunnen we dus maatwerk bieden. Uiteraard zullen we waar we kunnen mensen helpen met hun financiële problemen of vanuit de vroegsignalering met het voorkomen daarvan. Zie verder ook het antwoord bij vraag 6. Uiteraard zullen we bij het Rijk aankloppen voor nadere compensatie als de problemen blijven aanhouden.

6) Is het college bereid en ziet het college mogelijkheden om voor minima in onze gemeente alvast een extra compensatie aan te bieden (bijv. uit reserve/rekeningresultaat)? En hiervoor in VNG verband de claim bij het Rijk te leggen? Zo nee waarom niet? Zo ja hoeveel en per wanneer kan het college daar meer duidelijkheid over geven?

Zoals u bij het antwoord op vraag 3 kon lezen, streven wij ernaar om bijstandsgerechtigden zo snel als mogelijk een voorschot op de energietoeslag van € 200,- te verstrekken. We zullen dit ambtshalve doen, zodat individuele aanvragen niet nodig zijn. Dit voorschot financieren we uit de algemene middelen en zullen we verrekenen met de middelen uit de komende meicirculaire. Het is dus niet nodig daarvoor nu alvast een claim bij het Rijk neer te leggen.

Voor wat betreft de overige minima zullen we, daar waar dat kan, ook overgaan tot ambtshalve verstrekking van de energietoeslag. We hebben daarbij rekening te houden met de Algemene Verordening Gegevensbescherming en onze nog op te stellen beleidsregels. Daarin moeten we vastleggen wat we onder minima verstaan en wat de voorwaarden zijn waaronder recht bestaat op de energietoeslag. Momenteel zijn we, in

afwachting van de landelijke wetgeving, alvast gestart met de voorbereiding van deze beleidsregels, zodat we zo snel mogelijk na aanpassing van de wet de energietoeslag kunnen gaan uitkeren.

Naast de vooruitbetaling van de energietoeslag, houden we een vinger aan de pols voor wat betreft de problematiek rond de stijging van de energierekening in relatie tot de draagkracht van huishoudens met een minimuminkomen. Vanuit de VNG wordt hierover al volop overleg met het Rijk gevoerd. Een en ander hangt af van verdere aanvullende maatregelen die het kabinet gaat treffen. Zoals we u bij vraag 3 al aangaven, heeft het Rijk vorige week aangekondigd tot extra compensatie over te willen gaan. Zodra hierover meer bekend is, zal het college ook dit pro-actief oppakken.

7) Gelet op dat elke maand mensen verder in de problemen komen doordat ze amper tot niet hun sterk verhoogde energierekening kunnen betalen is de urgentie en noodzaak voor compensatie hoog. Is het college bereid spoedig te antwoorden op deze vragen en bovenal spoedig over te gaan tot daadwerkelijke compensatie zoals gevraagd?

Wij herkennen de urgentie waar u in uw vraag over spreekt. Helder is, dat door de oorzaken genoemd bij het antwoord op vraag 3, de situatie voor veel mensen met een laag inkomen zo nijpend wordt, dat zij almaar verder in financiële problemen geraken. Vanwege wet- en regelgeving mogen gemeenten echter geen inkomenspolitiek voeren, wat daadwerkelijke compensatie onmogelijk maakt. Om mensen met een laag inkomen hierin toch tegemoet te komen, passen we maatwerk toe en gebruiken we de individuele bijzondere bijstand.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.